

Nr 43.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1939 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överflyttning på övergångsstat av viss personal vid domänverket m. m.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 3 mars 1939 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 187, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen besluta,

att från och med ikraftträdandet den 1 januari 1940 av lagen den 17 juni 1938 (nr 297) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna till övergångsstat med tjänstgöringsskyldighet skola överflyttas en ordinarie assistent och två ordinarie kronojägare med rätt för Kungl. Maj:t att meddela beslut i avseende å vilka befattningshavare, som sålunda skola överflyttas,

att i fråga om ersättning till de icke-ordinarie befattningshavare, som entledigas till följd av berörda lag, de av departementschefen tillstyrkta grunderna skola gälla, samt

att Kungl. Maj:t skall äga utfärda de övergångsbestämmelser och tillämpningsföreskrifter, som för genomförande av ifrågavarande överflyttning på övergångsstat och indragning av personal vid domänverket må erfordras.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet.

Vid 1938 års riksdag antogs Kungl. Maj:ts förslag (prop. nr 267; R. skr. nr 372) till lag om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna. Lagen utfärdades sedermera den 17 juni 1938 (nr 297). Till grund för förslaget låg ett av skogslagkommissionen utarbetat betänkande i ämnet (stat. off. utr. 1937: 29). I betänkandet förordade kommissionen, att i sammanhang med genomförandet av den nya lagstiftningen indragning av viss personal vid domänverket skulle företagas.

Den nya lagstiftningen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna innebär, bland annat, att från och med den 1 januari 1940 tillsynen över nämnda skogar överflyttas till skogsvårdsstyrelserna. För närvarande utövas tillsynen över dessa skogar och i viss utsträckning även vården och förvaltningen av desamma av tjänstemän vid statens skogsförvaltning. I anledning av att domänverkets befattning med allmänningsskogarna sålunda

skall upphöra, kommer viss personal vid domänverket, vilken för närvarande är sysselsatt å nämnda skogar, att bliva övertalig.

Domänstyrelsen har i utlåtande till kommissionen angivit, att enligt verkställda beräkningar en ordinarie assistent och två ordinarie kronojägare samt en icke-ordinarie jägmästare och tre icke-ordinarie kronojägare borde entledigas ur domänverkets tjänst, därest förvaltningen av och tillsynen över ovannämnda skogar icke längre skulle åvila domänverket.

Kommissionen har i sitt betänkande erinrat därom, att i samband med genomförandet av 1932 års lagstiftning om häradsallmänningar och vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden samt skogar å ecklesiastika boställen indragning ägt rum av den personal vid domänverket, som till följd av nämnda lagstiftning blev övertalig. Sedan förslag om sådan indragning framlagts i proposition nr 233 till 1933 års riksdag och i huvudsak av riksdagen godkänts, meddelade Kungl. Maj:t i *brev till domänstyrelsen den 14 juni 1933* närmare bestämmelser i ämnet.

Kommissionen har i sitt betänkande lämnat följande redogörelse för innehållet av bestämmelserna i nämnda brev.

Enligt dessa bestämmelser skulle från och med den 1 januari 1934, då lagstiftningen om häradsallmänningar och vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden trädde i kraft, till indragningsstat för domänverket utan tjänstgöringsskyldighet överflyttas ett flertal ordinarie befattningshavare vid verket. Det skulle därvid ankomma på Kungl. Maj:t att, i enlighet med vissa av chefen för jordbruksdepartementet till statsrådsprotokollet över jordbruksärenden den 10 mars 1933 angivna riktlinjer för avskiljande av övertalig personal, meddela beslut i avseende å vilka befattningshavare skulle överflyttas å indragningsstaten. Beträffande avlöningsförmåner för å indragningsstat sålunda uppförda befattningshavare skulle gälla, bland annat, följande grunder: 1) Befattningshavare å indragningsstat ägde åtnjuta avlöning med belopp, som skulle hava vid överflyttningen till indragningsstat tillkommit honom med tillämpning av den före den 1 januari 1921 gällande lönestaten för domänverket, samt pensionsrätt enligt för domänverket före sagda dag gällande pensionsbestämmelser. Där- est befattningshavare, som överflyttats till indragningsstat mot åtnjutande av avlöning enligt nu angivna bestämmelser, erhöle annan ordinarie befattning å rikets, riksdagens eller kommuns stat, skulle han vara skyldig att helt frånträda avlöningsförmånerna å indragningsstaten, såvida de understeg eller vore lika med de nya avlöningsförmånerna, samt, därest avlöningsförmånerna å indragningsstaten överstege berörda nya avlöningsförmåner, vidkännas mot de senare svarande avdrag. 2) Befattningshavare, som omedelbart före överflyttningen till indragningsstat åtnjutit lön enligt det provisoriskt gällande avlöningsreglementet den 22 juni 1920 för tjänstemän vid domänverket, finge, därest han före den 1 december 1933 anmält sig villig att, med avstående av honom jämlikt den äldre lönestaten tillkommande avlöningsförmåner, underkasta sig vissa angivna inskränkningar i fråga om rätten till inkomst av sådan fast eller tillfällig arbetsanställning, som befattningshavaren erhöle, åtnjuta lön enligt nämnda provisoriska avlöningsreglemente samt pension enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 323) med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid domänverket i fråga om rätt till pension m. m. med däri sedermera gjorda ändringar. Dock skulle befattningshavare, som vid överflyttningen till indragningsstat åtnjutit lön

enligt någon av lönegrupperna A, B eller C, uppbära lön enligt lönegrupp A, samt befattningshavare, som vid nämnda överflyttning åtnjutit lön enligt någon av lönegrupperna D, E, F eller G, uppbära lön enligt lönegrupp B. — Kungl. Maj:ts ifrågavarande brev upptog även vissa grunder i fråga om ersättning till icke-ordinarie personal, som entledigades på grund av 1932 års förenämnda lagstiftning. Enligt dessa grunder skulle såsom villkor för erhållande av ersättning gälla, att befattningshavaren enligt i vederbörlig ordning utfärdade förordnanden tjänstgjort inom domänverket under sammanlagt minst tre år, varav minst femton månader under åren 1930—1932, samt att han icke erhållit någorlunda motsvarande anställning vare sig i statstjänst eller hos skogsvårdsstyrelse, stiftsnämnd eller pastorat. Beträffande ersättningens belopp stadgades, att för befattningshavare, som uppnått 40 levnadsår samt tjänstgjort inom domänverket sammanlagt minst 12 år, ersättning skulle utgå i form av förtidspension samt att övriga ersättningsberättigade befattningshavare skulle beredas avskedsersättning. Sagda pension och ersättning skulle utgå enligt vissa angivna normer, varierande efter tjänstgöringstidens längd. I fråga om avskedsersättning innehöllo dessa normer bland annat, att sådan ersättning skulle för varje påbörjat tjänstgöringsår till och med sex utgöra en sjättedel av årsinkomsten av den förlorade anställningen samt att för varje ytterligare tjänstgöringsår till och med nio ersättningen skulle utgå med en fjärdedel av årsinkomsten, för varje därpå följande tjänstgöringsår till och med tolv med en tredjedel av årsinkomsten samt för varje ytterligare tjänstgöringsår till och med femton påbörjade år med två femtedelar av samma årsinkomst. Avskedsersättning till befattningshavare, som innehade mer än nio tjänstgöringsår, skulle, med visst undantag, utgå i form av livränta.

Kommissionen har föreslagit,

att från och med ikraftträdandet av den av kommissionen föreslagna nya lagstiftningen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna till indragningsstat för domänverket utan tjänstgöringsskyldighet överflyttas 1 ordinarie assistent och 2 ordinarie kronojägare med rätt för Kungl. Maj:t att meddela beslut i avseende å vilka befattningshavare skola överflyttas å indragningsstaten;

att i fråga om avlöningsförmåner för de å indragningsstaten uppförda befattningshavare samt ersättning för de icke-ordinarie befattningshavare vid domänverket, som entledigas till följd av berörda nya lagstiftning, enahanda grunder, som i sådant avseende föreskrivits i Kungl. Maj:ts brev till domänstyrelsen den 14 juni 1933, förklaras skola äga tillämpning med iakttagande, att vad i nämnda brev stadgas om avlöningsreglementet den 22 juni 1920 för tjänstemän vid domänverket samt kungörelsen den 15 juni 1922 med bestämmelser för ordinarie tjänstemän vid domänverket i fråga om rätt till pension m. m. i stället skall gälla avlöningsreglementet den 15 juni 1934 för tjänstemän vid domänverket samt civila tjänstepensionsreglementet den 30 juni 1934;

samt att för de utgifter, som domänfonden enligt kommissionens nu avgivna förslag får vidkännas för nämnda ordinarie och icke-ordinarie befattningshavare, fonden beredes ersättning genom särskilda å nionde huvudtiteln anvisade statsanslag.

Över kommissionens ifrågavarande betänkande hava efter remiss yttrandena avgivits av kammarkollegiet, domänstyrelsen jämte vederbörande tjänstemän vid statens skogsförvaltning, statskontoret, riksräkenskapsverket, kommunikationsverkens lönenämnd samt länsstyrelserna, skogsvårdsstyrelserna, landstingens och hushållningssällskapens förvaltningsutskott i Kopparbergs, Gävleborgs, Västerbottens och Norrbottens län, styrelserna för besparings-skogarna och allmänningsskogarna i nämnda län samt delägarna i nämnda skogar och de samfällda husbehovsskogarna ävensom centralrådet för skogsvårdsstyrelsernas förbund, Norrlands skogsvårdsförbund, skogsägarnas riksförbund samt Sveriges skogsägareförbund. I de avgivna yttrandena har kommissionens förslag, såvitt angår indragning av personal vid domänverket, i huvudsak tillstyrkts eller lämnats utan erinran.

Med hänsyn till att frågan om löneförmåner åt indragen personal torde påverkas av det nya civila avlöningsreglementet, vilket träder i kraft den 1 juli 1939, har från *domänstyrelsen* inforrats en *promemoria* i ämnet.

I promemorian ha de årliga kostnaderna för den ordinarie personalen, som enligt förslaget borde överföras å övergångsstat, beräknats sålunda.

1 ordinarie assistent: lönegrad 20	kronor	7,200
2 ordinarie kronojägare: lönegrad 9	»	7,600
		Summa kronor 14,800.

Beträffande den icke-ordinarie personalen ha beräknats följande engångsersättningar.

1 icke-ordinarie jägmästare: lönegrad 17; 1/2 årslön	kronor	2,400
3 icke-ordinarie kronojägare: lönegrad 7; 3 årslöner	»	8,400
		Summa engångsersättning kronor 10,800.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

»I anslutning till vad domänstyrelsen anfört i sitt yttrande till skogslagkommissionen den 20 juli 1937 torde böra beräknas att i sammanhang med ikraftträdandet den 1 januari 1940 av lagen den 17 juni 1938 (nr 297) om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna bliva övertaliga en ordinarie assistent och två ordinarie kronojägare samt en icke-ordinarie jägmästare och tre icke-ordinarie kronojägare.

Den övertaliga ordinarie personalen torde såsom föreslagits i den inom domänstyrelsen utarbetade promemorian böra överflyttas å övergångsstat. På sätt statskontoret framhållit bör härvid föreskrivas, att domänstyrelsen skall återföra personalen på ordinarie stat och överhuvud taget bereda densamma arbete, så snart tillfälle erbjuder sig. Det torde icke vara möjligt att för tid, då tjänstgöring icke fullgöres, på sätt tidigare i motsvarande fall skett frantaga befattningshavare vid domänverket löneförmåner, som skola utgå enligt vid överförandet å övergångsstat gällande avlöningsbestämmelser.

I överensstämmelse med vad tidigare föreskrivits vid indragning av personal vid domänverket torde Kungl. Maj:t äga besluta, vilka befattningshavare som skola överflyttas på övergångsstat.

Vad angår den icke-ordinarie personalen torde i fråga om den tillämpas enahanda bestämmelser, som för motsvarande fall angivas i Kungl. Maj:ts förut omförmälda brev den 14 juni 1933 angående indragning av den enligt 1933 års riksdagsbeslut övertaliga icke-ordinarie personalen.

Från statens synpunkt är det önskvärt, att det ökade personalbehov, som den nya lagstiftningen kan komma att medföra för skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län, i den mån så lämpligen kan ske tillgodoses genom anställande hos styrelsen av de domänverkets icke-ordinarie tjänstemän, som i följd av lagstiftningen bliva övertaliga. Detta syfte torde kunna vinnas, därest skogsvårdsstyrelserna i nämnda län åtaga sig att i första hand kungöra de befattningar, som nyinrättas eller bliva lediga på grund av den nya lagstiftningen, lediga till ansökan för domänverkets tjänstemän eller personal med mera fast anställning hos skogsvårdsstyrelserna samt, därest lämplig sökande därvid icke anmält sig, allenast efter Kungl. Maj:ts medgivande ledigförklara befattningen även för andra sökande. Jag tillstyrker därför i anslutning till vad skogslagkommissionen föreslagit, att såsom villkor för beviljande av statsbidrag till skogsvårdsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län från nionde huvudtitelns anslag till skogsvårdens befrämjande stadgas, att omförmälda ordning tillämpas vid tillsättande av sådana befattningar, som nu nämnts.

För de utgifter domänfonden får vidkännas för ifrågavarande övertaliga befattningshavare bör fonden beredas ersättning av statsmedel. Mot de i promemorian gjorda beräkningarna rörande domänfondens utgifter i förevarande hänseende torde i huvudsak intet vara att erinra. Med hänsyn till att den nya lagstiftningen icke träder i kraft förrän den 1 januari 1940 och då det i riksstaten upptagna anslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal avser medelsåtgången under det kalenderår, vars senare hälft ingår i det budgetår, för vilket medel anvisas, inträder behovet av ökat anslag i anledning av vad här föreslagits först med budgetåret 1940/41.»

Då förevarande framställning icke föranlett någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 28 mars 1939.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.